

บทที่ 3

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความ แก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์ อำเภอเส้าให้ จังหวัดสระบุรี

ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความ
แก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเส้าให้ จังหวัด
สระบุรี เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development : R&D) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิง
ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) เพื่อพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตร
นักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยระยะที่ 1 เป็น 4 ขั้นตอน
ตามลำดับดังนี้

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. ผลการศึกษาวิจัยระยะที่ 1

คำถามการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 นี้ มุ่งแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามการวิจัยที่สำคัญ 2 ประเด็น คือ

1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตร
นักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเส้าให้ จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร
2. ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม
หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเส้าให้ จังหวัดสระบุรี เป็น
อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 นี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตร
นักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเส้าให้ จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้
ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเส้าให้ จังหวัดสระบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กรอบการวิจัย

การวิจัยในระยะที่ 1 นี้ ได้ใช้กรอบการวิจัยการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการปัจจุบันในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของผลการวิจัย คือ เป็นการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม ตามกรอบของการวิจัยดังนี้

1.1 รูปแบบ

1.2 เนื้อหาสาระ

1.3 การใช้ภาษา

1.4 ความสะอาดเรียบร้อย

2. ประชากรในการวิจัย

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำนวน 52 รูป

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 รูป,คน คือ

2.2.1 เจ้าคณะอำเภอเสนาให้ จำนวน 1 รูป

2.2.2 ผู้อำนวยการสำนักศาสนศึกษาวัดสมุหประดิษฐาราม จำนวน 1 รูป

2.2.3 เจ้าอาวาสและรองเจ้าอาวาสในเขตพื้นที่บริหารกิจการคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำนวน 5 รูป

2.2.4 พระสงฆ์ผู้สอนพระปริยัติธรรม (แผนกธรรม) จำนวน 4 รูป

2.2.5 พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำนวน 1 รูป

2.2.6 ผู้มีประสบการณ์เชี่ยวชาญการสอนเรียงความแก้กระทู้ธรรม จำนวน

3 รูป,คน

3. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยระยะที่ 1 ใช้วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ตามลักษณะและธรรมชาติของแหล่งข้อมูลดังนี้

3.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมหลักสูตรนักธรรมชั้นตรี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list) 3 คำตอบที่ต้องการ คือ 1) ใช่ 2) ไม่แน่ใจ และ 3) ไม่ใช่ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ใช่	หมายถึง	ตอบถูก	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ตอบผิด	มีค่าเท่ากับ	0	คะแนน
ไม่ใช่	หมายถึง	ตอบผิด	มีค่าเท่ากับ	0	คะแนน

เมื่อได้ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามแล้ว นำคะแนนในแต่ละข้อคำถามมารวบรวมและเทียบเกณฑ์ให้เป็นร้อยละและปรับเป็น 3 ระดับ โดยใช้ตามเกณฑ์ของสำนักงานการประถมศึกษาสระบุรี (2544, หน้า 60) ดังนี้

ตอบถูก	ร้อยละ	80 - 100	หมายถึง	มีความรู้อยู่ในระดับมาก
ตอบถูก	ร้อยละ	60 - 79	หมายถึง	มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง
ตอบถูก	ร้อยละ	0 - 59	หมายถึง	มีความรู้อยู่ในระดับน้อย

3.2 แบบทดสอบ มี 2 ชุด เพื่อวัดความรู้ก่อนการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม ชุดที่ 1 ลักษณะของแบบทดสอบ โดยเลือกตอบ (check list) คำตอบที่ต้องการ คือ เลือกตอบถูกและผิด และชุดที่ 2 ลักษณะการทดสอบเสมือนการสอบเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม มีระเบียบ กฎ ข้อบังคับตามหลักเกณฑ์การสอบธรรมสนามหลวง ส่วนผู้ที่ดำเนินการตรวจให้คะแนน คือ พระอาจารย์ผู้สอนพระปริยัติธรรม (แผนกธรรม) ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบการเรียนการสอนวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรมโดยตรง ประจำปีการศึกษา 2552 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้ปรับปรุงจากงานวิจัยของสมลักษณ์ ปลื้มรัมย์ (2546, หน้า 154-157) แล้วมาประยุกต์ใช้ให้ตรงตามกรอบการวิจัย ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	70 - 100	หมายถึง	มีความรู้ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	50 - 69	หมายถึง	มีความรู้ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	0 - 49	หมายถึง	มีความรู้ระดับน้อย

ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมหลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

3.3 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยผู้วิจัยกำหนดผู้ให้สัมภาษณ์เป็นการเฉพาะ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมหลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวก-ภุมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

3.4 การวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการวิจัย คือ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีวิธีดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.4.1 ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการวิจัย คือ แบบทดสอบและแบบสอบถาม คือ

3.4.1.1 ศึกษาจากเอกสารแนวคิดทฤษฎีตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยเน้นการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี ตลอดจนขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ

3.4.1.2 ศึกษาเกณฑ์การวัดและวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม

3.4.1.3 เริ่มสร้างแบบทดสอบและแบบสอบถามตามกรอบการวิจัย

3.4.1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วแก้ไขปรับปรุงจนได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบของการวิจัยแล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป,คน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ เมื่อได้รับผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยจะนำมาคำนวณดัชนีความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตรและเกณฑ์ของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543, หน้า 117) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
$\sum R$ แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามตรงวัตถุประสงค์นั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจคำถามตรงตามวัตถุประสงค์นั้นหรือไม่
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่ตรงวัตถุประสงค์นั้น

แล้วพิจารณาคำนวณค่าดัชนีจากสูตร IOC ของแบบทดสอบและแบบสอบถามที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทุษกรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี พบว่า แบบทดสอบทุกข้อคำถาม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และแบบสอบถามทุกข้อคำถาม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ดังนั้น ข้อคำถามของแบบทดสอบและแบบสอบถามทั้งหมดมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.4.1.5 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบและแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try-out) กับพระนวกภูมิ ในเขตพื้นที่บริหารกิจการคณะสงฆ์อำเภอหนองแค จำนวน 30 รูป ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบและแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ฉบับแบบทดสอบ ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.75 ส่วนแบบสอบถาม ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.78

3.4.1.6 ปรับปรุงเครื่องมือที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและจากการนำไปทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องสมบูรณ์

3.4.1.7 เครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรในพื้นที่ของการทำวิจัย

3.5 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการเขียน เรียงความแก่กระทุษกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยผู้วิจัยกำหนดผู้ให้สัมภาษณ์เป็นการเฉพาะ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทุษกรรมหลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี มีวิธีดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.5.1 ศึกษาจากเอกสารแนวคิดทฤษฎีตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เกี่ยวกับการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตลอดจนขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

3.5.2 ศึกษาวิธีการและขั้นตอนเกี่ยวกับการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3.5.3 สร้างประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามกรอบแนวคิดของการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5.4 กำหนดระยะเวลาวางแผนและขั้นตอนการสัมภาษณ์ต่อไป

3.5.5 ดำเนินการในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนา คือ พระสงฆ์และสามเณรชั้นนวกภูมิ จำนวน 4 รูป และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา คือ เจ้าคณะอำเภอเสนาให้ จำนวน 1 รูป เจ้าคณะตำบล จำนวน 2 รูป เจ้าอาวาสวัด จำนวน 2 รูป พระสงฆ์ผู้สอนวิชาเรียงความแก่กระทู้ธรรม จำนวน 2 รูป พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำนวน 1 รูป ครูสอนวิชาภาษาไทย จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 รูป,คน โดยการคัดเลือกเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรม ตามกรอบของการวิจัย คือ 1) รูปแบบ 2) เนื้อหาสาระ 3) การใช้ภาษา 4) ความสะอาดเรียบร้อย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ตามขั้นตอนของสุภาวศ์ จันทวานิช (2542, หน้า 82-84) ที่ได้นำเสนอไว้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ประกอบการเขียนรายงานและใช้เป็นแนวทางในการสนทนากลุ่มในระยะที่ 2 ของการวิจัยต่อไป

3.5.6 ผู้วิจัยได้ประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเสนอกรอบประเด็นการสัมภาษณ์และนัดหมาย วัน เวลา ที่สะดวกและสามารถให้สัมภาษณ์ได้โดยกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูล ได้แก่ ท่านเจ้าคณะอำเภอเสนาให้ จำนวน 1 รูป ตัวแทนเจ้าคณะตำบล จำนวน 2 รูป ตัวแทนเจ้าอาวาสวัด จำนวน 2 รูป โดยผู้วิจัยทราบเรียนท่านก่อนเพื่อรับทราบข้อมูลพื้นฐานสำหรับความพร้อมโดยไม่มีกิจทางคณะสงฆ์แล้วออกหนังสือขอความเมตตาคุณพระที่นำส่งก่อนล่วงหน้า ประมาณ 4-5 วัน และระบุเวลาในการสัมภาษณ์ที่แน่นอนชัดเจน ส่วนตัวแทนพระสงฆ์ผู้สอนวิชาเรียงความแก่กระทู้ธรรม ของคณะสงฆ์จังหวัดสระบุรี จำนวน 2 รูป ตัวแทนครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำนวน 1 รูป ใช้สำนักศาสนศึกษาวัดสมุหประดิษฐาราม ในการสัมภาษณ์ และครูสอนวิชาภาษาไทย จำนวน 1 คน ผู้วิจัยได้แจ้งครูดังกล่าวก่อนแล้วใช้เวลาในช่วงพักกลางวันไม่มีการเรียนการสอนดำเนินการสัมภาษณ์ต่อไป

3.5.7 ดำเนินการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลทั้งหมดจนครบทุกประเด็นโดยใช้เวลาเฉลี่ย รูปละ 15-20 นาที โดยประมาณ

3.5.8 การจัดบันทึกการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยในขั้นตอนนี้ด้วย ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงและจัดบันทึกเนื้อหาสาระสำคัญไว้เป็นแนวทางเมื่อสิ้นสุดประเด็นการสัมภาษณ์ในแต่ละประเด็นผู้วิจัยได้สรุปประเด็นผู้ให้สัมภาษณ์รับฟังและทราบเพื่อให้ยืนยันข้อมูลต่างๆ อีกครั้งจนครบรวมถึงการถอดเทปเสียงจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้นในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยมีการขออนุญาตในการบันทึกเสียงก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ และเมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์ครบทุก ๆ ประเด็นแล้วจึงได้กราบขอขมาพระคุณพระสังฆาธิการและขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุก ๆ รูป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

4.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้จัดทำขึ้นไปใช้กับกลุ่มประชากรเป้าหมาย ในวันที่ 7 กรกฎาคม พุทธศักราช 2552 โดยผู้วิจัยได้อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามอย่างละเอียด เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดในการให้ข้อมูลพอถึงกำหนดเวลาเริ่มเก็บแบบสอบถาม จากกลุ่มประชากรเป้าหมาย จำนวน 52 รูป และได้แบบสอบถามคืนกลับมาครบทั้งหมด 52 ฉบับ คืนกลับมาครบทั้งหมด 52 ฉบับ ร้อยละ 100

4.2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant interview) ประกอบด้วย ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนา คือ พระสงฆ์และสามเณรชั้นนวกภูมิ จำนวน 4 รูป ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา คือ เจ้าคณะอำเภอเสนาให้จำนวน 1 รูป เจ้าคณะตำบล จำนวน 2 รูป เจ้าอาวาสวัดในเขตบริหารกิจการคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จำนวน 2 รูป พระสงฆ์ผู้สอนเรียงความแก่กระทู้ธรรม จำนวน 2 รูป พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำนวน 1 รูป ครูสอนวิชาภาษาไทย จำนวน 1 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรมให้ครอบคลุมกรอบของการวิจัย คือ 1) รูปแบบ 2) เนื้อหาสาระ 3) การใช้ภาษา 4) ความสะอาดเรียบร้อย โดยกำหนดผู้ให้สัมภาษณ์เป็นการเฉพาะใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการปัจจุบันในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี เพื่อใช้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่จะนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ประกอบการเขียนรายงาน ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพดังนี้

5.1 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบทดสอบและแบบสอบถามการสำรวจข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (descriptive statistic) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการนับแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

5.2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้างที่ได้ตรวจสอบแล้วนำมาวิเคราะห์ประกอบเข้าด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยยึดวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) แบบการสร้างข้อสรุป โดยการจำแนกชนิดของข้อมูล (typological analysis) ตามกรอบของการวิจัย

ผลการศึกษาระยะที่ 1

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี โดยผู้วิจัยมีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้เครื่องมือ เพื่อการวิจัยและ

พัฒนา คือ แบบสอบถาม แบบทดสอบ การสัมภาษณ์ และการจัดประชุมกลุ่มเฉพาะ นำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรมหลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรีดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี คือ

1.1 ข้อมูลทั่วไปพระสงฆ์และสามเณรชั้นนวกภูมิ ประจำปีการศึกษา 2552 รวม 52 รูป ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปพระสงฆ์และสามเณรชั้นนวกภูมิ ประจำปีการศึกษา 2552 รวม 52 รูป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
พระสงฆ์	46	88.5
สามเณร	6	11.5
เคยบวชมาก่อน	8	15.4
ไม่เคยบวชมาก่อน	44	84.6
2. อายุ		
ระหว่าง 9 - 19 ปี	6	11.5
ระหว่าง 20 - 25 ปี	19	36.5
ระหว่าง 26 - 30 ปี	14	27.0
ระหว่าง 31 - 35 ปี	6	11.5
ระหว่าง 36 - 40 ปี	4	7.7
ระหว่าง 41 ปีขึ้นไป	3	5.8
3. วุฒิทางการศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 4	3	5.8
ประถมศึกษาปีที่ 6	10	19.2
มัธยมศึกษาปีที่ 3	21	40.4
มัธยมศึกษาปีที่ 6 / เทียบเท่า	10	19.2
อนุปริญญาตรี / ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	3	5.8
ปริญญาตรี	4	7.7
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.9

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. วุฒิต่างพระปริยัติธรรม		
นักธรรมชั้นตรี	16	30.8
นักธรรมชั้นโท	1	1.9
นักธรรมชั้นเอก	7	13.5
ไม่มีวุฒิต่างการศึกษาทางพระปริยัติธรรม	28	53.8
5. ประกอบอาชีพก่อนบวช		
บริษัทเอกชน	4	7.7
โรงงานอุตสาหกรรม	6	11.5
ค้าขาย	4	7.7
เกษตรกรรม	7	13.5
ธุรกิจส่วนตัว	4	7.7
รับจ้างทั่วไป	27	51.9
6. ความรู้การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม		
6.1 การเรียนเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม		
เคย	16	30.8
ไม่เคย	36	69.2
6.2 การมีความรู้ เรื่องการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม		
มีความรู้ดี	2	3.8
มีความรู้ปานกลาง	16	30.8
มีความรู้น้อย	34	65.4
6.3 การอยากเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม		
มีความต้องการมาก	33	63.5
มีความต้องการปานกลาง	13	25.0
มีความต้องการน้อย	6	11.5

จากตาราง 1 พบว่า พระสงฆ์และสามเณรชั้นนวกภูมิ ส่วนใหญ่เป็นพระสงฆ์ ร้อยละ 88.5 และเป็นสามเณร ร้อยละ 11.5 ไม่เคยบวชมาก่อน ร้อยละ 84.6 มีอายุ ส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 20 - 25 ปี ร้อยละ 36.70 มีวุฒิต่างการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 40.4 และไม่มีวุฒิต่างพระปริยัติธรรม ร้อยละ 53.8 ส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 51.9 ส่วนใหญ่

ไม่เคย เรียนการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม ร้อยละ 69.2 มีความรู้เรื่องการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม น้อย ร้อยละ 65.4 และส่วนใหญ่มีความต้องการอยากเรียนรู้การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม มาก ร้อยละ 63.5 ตามลำดับ

1.2 ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือเพื่อการวิจัยและพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 แบบทดสอบความรู้การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2552 ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละความรู้การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2552

รายการ	จำนวน ตอบถูก (ร้อยละ)	ระดับความรู้
1. การเขียนสุภาสิตเชื่อมพร้อมคำแปลภาษาไทยนั้นเป็นขั้นตอนที่ 2 ของการเขียน	2 (3.9)	น้อย
2. การเขียนสรุปเรียงความแก้กระทู้ธรรมเป็นขั้นตอนที่ 3 ของการเขียน	10 (19.2)	น้อย
3. การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องเริ่มต้นด้วยคำว่า “ณ บัดนี้”	7 (13.5)	น้อย
4. การเขียนอธิบายเนื้อหาสุภาสิตบทตั้งแล้วต้องอ้างสุภาสิตที่มาด้วยเสมอ	6 (11.5)	น้อย
5. การเขียนพุทธศาสนสุภาสิตนั้น ไม่จำเป็นต้องแปลภาษาไทยก็ได้	2 (3.9)	น้อย
6. ขั้นตอนสุดท้ายของการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องมีคำว่าตั้งพรณนาด้วยประการฉะนี้ ทุกครั้ง	7 (13.5)	น้อย
7. การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมไม่ต้องเว้นบรรทัด	6 (11.5)	น้อย
8. การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบหรือขั้นตอนอะไรแล้วแต่ผู้เขียนจะออกแบบเอง	12 (23.1)	น้อย

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน ตอบถูก (ร้อยละ)	ระดับความรู้
9. การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องเขียนไม่ต่ำกว่า 2 หน้าขึ้นไป	18 (34.6)	น้อย
10. พระสงฆ์และสามเณรต้องเรียนการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม	20 (38.5)	น้อย

จากตาราง 2 พบว่า พระสงฆ์และสามเณรชั้นนวกภูมิ มีความรู้การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ทุกรายการ เรียงตามลำดับ 3 อันดับจากท้ายตารางของจำนวนผู้เรียงถูกต้องน้อยที่สุด พบว่า การเขียนสุภาษิตเชื่อมพร้อมคำแปลภาษาไทยนั้น เป็นขั้นตอนที่ 2 ของการเขียนและการเขียนพุทธศาสนสุภาษิตนั้น ไม่จำเป็นต้องแปลภาษาไทยก็ได้เท่ากัน ร้อยละ 3.9 รองลงมา การเขียนอธิบายเนื้อหาสุภาษิตบทตั้งแล้วต้องอ้างสุภาษิตที่มาด้วยเสมอ และการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมไม่ต้องเว้นบรรทัดเท่ากัน ร้อยละ 11.5 และการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องเริ่มต้นด้วยคำว่า “ณ บัดนี้” และขั้นตอนสุดท้ายของการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องมีคำว่าดังพรรณนาด้วยประการฉะนี้ ทุกครั้งเท่ากัน ร้อยละ 13.5 ตามลำดับ

1.2.2 แบบสอบถามวัดความรู้การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2552 ตามกรอบของการวิจัย คือ 1) รูปแบบ 2) เนื้อหาสาระ 3) การใช้ภาษา และ 4) ความสะอาด เรียบร้อย ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละความรู้การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2552 ตามกรอบของการวิจัย คือ 1) รูปแบบ 2) เนื้อหาสาระ 3) การใช้ภาษา และ 4) ความสะอาดเรียบร้อย

ข้อ	รายการ	ผู้ตอบถูก (n=52)		ระดับความรู้
		จำนวน	ร้อยละ	
รูปแบบ				
1.	การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมจำเป็นต้องอ่านและเขียนภาษาบาลีได้ก่อน	10	19.2	น้อย
2.	วิธีการอ่านและเขียนภาษาบาลีไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบขั้นตอนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้	41	78.8	มาก
3.	การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม คือ การแต่งเรื่องต่างๆ หรือนิทานให้บุคคลอื่นๆ ได้อ่านโดยมุ่งเน้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อการบรรยายและอธิบาย	17	32.7	น้อย
4.	การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมเป็นการเรียนภาคบังคับสำหรับพระสงฆ์ผู้บวชใหม่ที่จะต้องศึกษาเรียนรู้ทุกรูป	37	71.2	มาก
5.	การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องเขียนตัวหนังสือบรรจงครึ่งบรรทัดเสมอ	22	42.3	น้อย
6.	การสอบการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องเขียนเว้นบรรทัด	12	23.1	น้อย
7.	การสอบการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องเขียนให้ได้ 2 หน้ากระดาษขึ้นไป	6	11.5	น้อย
8.	การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม ไม่จำเป็นจะต้องอ้างสุภาษิตอื่นมาอธิบาย	21	40.4	น้อย
เนื้อหาสาระ				
1.	การอธิบายขยายเนื้อหากระทู้ธรรมควรนำหลักธรรมะในการเขียนธรรมวิภาคมาเขียน	18	34.6	น้อย
2.	ก่อนที่จะดำเนินการเขียนการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องตีความหมายหรือถอดความภาษาบาลี	21	40.4	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	รายการ		ระดับ ความรู้
		จำนวน	ร้อยละ	
3.	เนื้อหาสาระที่นำมาอธิบายไม่จำเป็นต้องทันสมัยกับเหตุการณ์ปัจจุบันก็ได้	14	26.9	น้อย
4.	เนื้อหาสาระที่ดีต้อง ยกตัวอย่างภาษาบาลีมาประกอบในการเขียนทุกครั้ง	20	38.5	น้อย
5.	การเขียนการเขียนเรียงความแก่กระตุ้ธรรม ควรมีเนื้อหาอธิบายให้ผู้อ่านได้ปฏิบัติตาม	11	21.2	น้อย
การใช้ภาษา				
1.	การใช้ภาษาในการเขียนต้องมีถ้อยคำสำนวนที่อ่านเข้าใจง่าย	5	09.6	น้อย
2.	การใช้ภาษาในการเขียนต้องมีถ้อยคำสำนวนทางหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเสมอ	9	17.3	น้อย
3.	การใช้ภาษาในการเขียนสามารถนำภาษาพูดมาเขียนได้ในบางประโยค	6	11.5	น้อย
6.	การใช้ภาษา หมายถึง การเลือกถ้อยคำ การเรียบเรียงคำ การเชื่อมประโยค และการใช้สำนวนโวหาร	16	36.5	น้อย
ความสะอาดเรียบร้อย				
1.	การสอบการเขียนเรียงความแก่กระตุ้ธรรมห้ามมีรอยลบคำผิดเด็ดขาด	7	13.5	น้อย
2.	การสอบการเขียนเรียงความแก่กระตุ้ธรรมสามารถใช้ปากกาขีดฆ่าข้อความที่เขียนผิดได้ แต่ต้องขีดเพียงเส้นเดียว	12	23.1	น้อย
3.	การเขียนเรียงความแก่กระตุ้ธรรมควรพิจารณาให้รอบครอบก่อนลงมือเขียนทุกครั้ง	34	65.4	ปานกลาง
4.	ความความสะอาดเรียบร้อยในการเขียนจะมีผลโดยตรงต่อคะแนน	23	44.2	น้อย
5.	ความความสะอาดเรียบร้อยเป็นสิ่งสำคัญลำดับหนึ่งในการเขียนการเขียนเรียงความแก่กระตุ้ธรรม	25	48.1	น้อย

จากตาราง 3 พบว่า ความรู้การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวม มีความรู้อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า จำนวนพระนวกภูมิผู้ตอบถูก อยู่ในระดับน้อย เกือบทุกข้อ จากการเรียงลำดับตามกรอบของการวิจัย 3 อันดับแรกจำนวนผู้ตอบถูกน้อยที่สุด พบว่า 1) รูปแบบ คือ การสอบการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องเขียนให้ได้ 2 หน้ากระดาษขึ้นไป ร้อยละ 11.5 รองลงมา การเรียนเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมจำเป็นต้องอ่านและเขียนภาษาบาลีได้ก่อน ร้อยละ 119.2 และการสอบการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมต้องเขียนวันบรรทัด ร้อยละ 23.1 ตามลำดับ 2) เนื้อหาสาระ คือ การเขียนการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม ควรมีเนื้อหาอธิบายให้ผู้อ่านได้ปฏิบัติตาม ร้อยละ 21.2 รองลงมา เนื้อหาสาระที่นำมาอธิบายไม่จำเป็นต้องทันสมัยกับเหตุการณ์ปัจจุบันก็ได้ ร้อยละ 26.9 และการอธิบายขยายเนื้อหากระทู้ธรรมควรนำหลักธรรมะ ในการเขียนธรรมวิภาคมาเขียน ร้อยละ 34.6 ตามลำดับ 3) การใช้ภาษา คือ การใช้ภาษาในการเขียนต้องมีถ้อยคำสำนวนที่อ่านเข้าใจง่าย ร้อยละ 09.6 รองลงมา การใช้ภาษาในการเขียนสามารถนำภาษาพูดมาเขียนได้ในบางประโยค ร้อยละ 11.5 และ การใช้ภาษาในการเขียนต้องมีถ้อยคำสำนวนทางหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเสมอ ร้อยละ 17.3 ตามลำดับ 4) ความสะอาดเรียบร้อย คือ การสอบการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมห้ามมีรอยลบคำผิดเด็ดขาด ร้อยละ 13.5 รองลงมา การสอบการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมสามารถใช้ปากกาขีดฆ่าข้อความที่เขียนผิดได้ แต่ต้องขีดเพียงเส้นเดียว ร้อยละ 23.1 และความสะอาดเรียบร้อยในการเขียนจะมีผลโดยตรงต่อคะแนน ร้อยละ 44.2 ตามลำดับ

ดังนั้น ผู้วิจัยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาดำเนินการสรุปผลระดับความรู้การเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2552 ตามกรอบของการวิจัย คือ 1) รูปแบบ 2) เนื้อหาสาระ 3) การใช้ภาษา และ 4) ความสะอาดเรียบร้อย มีความรู้อยู่ในระดับน้อย ทั้ง 4 รายการ

1.2.3 แบบฝึกทดสอบการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2552 โดยพิจารณาจากการเขียนเรียงความของพระสงฆ์และสามเณรชั้นนวกภูมิ ตามหัวเรื่องที่กำหนดให้ พบว่า พระสงฆ์และสามเณรชั้นนวกภูมิทำคะแนนได้จากการทดสอบการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมหลังจากการตรวจคะแนนแล้วพิจารณาจากผลการประเมินในทุกประเด็น พบว่า การเขียนเรียงความตามหัวเรื่องที่กำหนดให้ ส่วนใหญ่ทำคะแนนอยู่ระหว่าง 0-49 ตามเกณฑ์การตรวจธรรมสนามหลวง มีความรู้ อยู่ในระดับน้อย ถือว่าสอบไม่ผ่าน และเมื่อพิจารณาตามประเด็น พบว่า ส่วนใหญ่ เนื้อเรื่อง ไม่ผ่านตามเกณฑ์ ร้อยละ 78.7 รองลงมา กลวิธีการแต่ง ไม่ผ่านตามเกณฑ์ ร้อยละ 74.8 และ การใช้ภาษา ไม่ผ่านตามเกณฑ์ ร้อยละ 71.1 ดังนั้นการทดสอบการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมของพระสงฆ์และสามเณรชั้นนวกภูมิ มีความรู้ อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

1.2.4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนสำคัญ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ตามกรอบของการวิจัย ประกอบด้วย 1) รูปแบบ 2) เนื้อหาสาระ 3) การใช้ภาษา และ 4) ความสะอาดเรียบร้อย มีรายละเอียดดังนี้

การสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนสำคัญ คือ พระสงฆ์และสามเณรชั้นนวกภูมิ

1. รูปแบบ พบว่า พระนวกภูมิ ส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรม สาเหตุที่เกิดขึ้นเพราะไม่สามารถจำรูปแบบที่เป็นเกณฑ์การเขียนได้ จึงไม่มีความมั่นใจในการเขียนเพราะกลัวผิดรูปแบบและจะทำให้เสียคะแนนมาก

2. เนื้อหาสาระ พบว่า พระนวกภูมิ ส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรม จึงไม่สามารถอธิบายขยายความในการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรม ไม่ทราบว่าให้นำเนื้อหาสาระมาเขียนให้เป็นเรื่องที่เชื่อมต่อกันตามเกณฑ์ที่สนามหลวงกำหนดไว้ให้ และส่วนมากจะมีปัญหาด้านการเขียนหนังสือมากเพราะไม่ค่อยได้เขียนหนังสือที่เป็นเรื่องยาวๆ และต้องมีเหตุผลรวมถึงการอ้างอิงหลักธรรมที่นำมาเขียนด้วย

3. การใช้ภาษา พบว่า พระนวกภูมิ ส่วนใหญ่ขาดทักษะการใช้ภาษาในการเขียน สืบเนื่องจากการไม่ค่อยได้ฝึกเขียนหนังสือ และไม่มีความรู้ด้านภาษาที่นำมาใช้ให้เหมาะสมกับการเขียน ส่วนมากจะใช้ภาษาพูดแล้วก็เขียนตามความคิดที่เคยได้รับฟังมาบ่อยๆ และมีปัญหาเรื่องการเขียนหนังสือผิดมาก เขียนตัวหนังสือตกๆ หล่นๆ จึงทำให้ประโยคนั้นๆ ขาดความหมาย

4. ความสะอาดเรียบร้อย พบว่า พระนวกภูมิ ส่วนใหญ่ขาดความละเอียดรอบคอบในการตรวจเช็คหลังจากการเขียนเรียงความ และไม่มีกรวางแผนก่อนลงมือเขียนจริงๆ จึงทำให้เขียนผิดบ่อยๆ และต้องลบแก้ไขข้อความที่ผิดในประโยคนั้นๆ จนทำให้การเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรม ไม่ความสะอาดเรียบร้อย

การสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ครูสอนเกี่ยวกับการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรมและผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ของผู้มีส่วนสำคัญ คือ พระนวกภูมิขาดความรู้ความเข้าใจรูปแบบการเขียนให้ถูกต้องตามเกณฑ์ทักษะการเขียนหนังสือเป็นอย่างมาก และไม่สามารถนำเนื้อหาสาระที่เป็นหลักธรรมมาเป็นข้อมูลในการเขียนอธิบายขยายความได้ สาเหตุอาจเป็นเพราะว่า พระนวกภูมิมีการอ่านหนังสือธรรมะน้อยและไม่มีความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยและไม่เข้าใจก็ไม่มีการถามครูผู้สอน จึงทำให้เป็นเรื่องยากมากขึ้นไปอีก ฉะนั้น ควรจะต้องมีการฝึกเขียนให้มากๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญในการเขียนจะได้มีความมั่นใจมากขึ้นแต่ต้องอดทนและมีความพยายามที่จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ปรากฏดังภาพ 4

ภาพ 4 การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญ

1.2.5 ข้อมูลจากการจัดประชุมพิจารณาเพื่อสรุปยืนยันข้อมูล ณ ศาลาการเปรียญของวัดสมุหประดิษฐาราม ตำบลสวนดอกไม้ อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้เชิญผู้ที่มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากแบบสอบถามแบบทดสอบและการสัมภาษณ์ ตามกรอบของการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.2.5.1 รูปแบบ ปัญหาที่พบ คือ พระนวกภูมิไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม ไม่สามารถจำรูปแบบที่เป็นเกณฑ์การเขียนได้ถูกต้อง

1.2.5.2 ความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมหลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิ คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ และวิธีการฝึกปฏิบัติจริงในการเขียนจนสามารถจำรูปแบบตามเกณฑ์ได้ถูกต้อง

1.2.5.3 เนื้อหาสาระ ปัญหาที่พบ คือ พระนวกภูมิไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระหลักธรรม จึงไม่สามารถอธิบายขยายความในการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมได้ถูกต้องตามเนื้อหาสาระที่สนามหลวงกำหนดไว้ได้

1.2.5.4 ความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิ คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ และวิธีการฝึกฝนทักษะการวางโครงเรื่อง การตีความหมายจากข้อหลักธรรมต่างๆ โดยฝึกอธิบายข้อหลักธรรมสั้นๆ และฝึกปฏิบัติจริงในการเขียน

1.2.5.5 การใช้ภาษา ปัญหาที่พบ คือ พระนวกภูมิขาดทักษะการใช้ภาษาเกี่ยวกับการเขียน ยังขาดการฝึกเขียนหนังสือและไม่มีความรู้ด้านภาษาที่นำมาใช้ให้เหมาะสมกับการเขียน ยังใช้ภาษาพูดเป็นภาษาเขียนและมีปัญหาเรื่องการเขียนหนังสือผิดมาก เขียนตัวหนังสือตกๆ หล่นๆ จึงทำให้ประโยคนั้นๆ ขาดความหมาย

1.2.5.6 ความต้องการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทัชธรรม
หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิ คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้ภาษาที่ถูกต้อง และหลักการเลือกถ้อยคำ การเรียบเรียงคำ ประโยค การเชื่อมต่อประโยค การใช้สำนวนโวหาร และแสวงหาแนวทางการปฏิบัติของการใช้ภาษาในการเขียนเรียงความแก่กระทัชธรรม ได้แก่ การเลือกใช้คำให้เหมาะสม การผูกหรือเชื่อมต่อประโยค การจัดลำดับเนื้อหาที่ไม่ต่อเนื่อง การเขียนไม่ครอบคลุมเนื้อหา การตีความหมายอธิบายขยายความ การสื่อความหมายให้เข้าใจ และฝึกปฏิบัติจริงในการเขียน

1.2.5.7 ความสะอาดเรียบร้อย ปัญหาที่พบ คือ พระนวกภูมิขาดความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบหลังจากการเขียนเรียงความเสร็จเรียบร้อยแล้ว และไม่มีการวางแผนก่อนลงมือเขียนจริงๆ จนทำให้การเขียนเรียงความแก่กระทัชธรรมดูไม่ความสะอาดเรียบร้อยจนทำให้เสียคะแนนส่วนนี้มาก

1.2.5.8 ความต้องการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทัชธรรม
หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิ คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนก่อนลงมือการเขียน และวิธีการฝึกหัดทักษะให้มีความละเอียดรอบคอบและฝึกปฏิบัติจริงในการเขียน

ภาพ 5 การประชุมประชาพิจารณ์ ณ ศาลาการเปรียญ วัดสมุหประดิษฐาราม โดยมีประธาน คณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ กล่าวเปิดพร้อมให้โอวาท

สรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทุ้งกรรม หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จากกลุ่มผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีรายละเอียดประเด็นต่าง ๆ ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 สรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนาการเขียนเรียงความแก่กระทุ้งกรรมหลักสูตรนักธรรมชั้นตรี สำหรับพระนวกภูมิของคณะสงฆ์อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

ประเด็นที่ศึกษา	สภาพปัจจุบัน	ปัญหา	ความต้องการ
1. รูปแบบ	พระนวกภูมิ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเรียงความแก่กระทุ้งกรรม ไม่สามารถจำรูปแบบที่เป็นเกณฑ์การเขียนได้ถูกต้อง	พระนวกภูมิไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเรียงความแก่กระทุ้งกรรม	1. ความรู้ ความเข้าใจรูปแบบตามเกณฑ์การเขียนเรียงความแก่กระทุ้งกรรม ได้ถูกต้อง 2. วิธีการฝึกปฏิบัติจริง
2. เนื้อหาสาระ	พระนวกภูมิ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระหลักกรรม ซึ่งไม่สามารถอธิบายขยายความในการเขียนเรียงความแก่กระทุ้งกรรม ได้ถูกต้องตามเนื้อหาสาระที่สนามหลวงกำหนดไว้ได้	พระนวกภูมิ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระหลักกรรมจึงไม่สามารถเขียนอธิบายขยายความได้ถูกต้อง	1. ความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระหลักกรรมต่าง ๆ 2. วิธีการฝึกฝนทักษะการวางโครงเรื่องการตีความหมายจากข้อหลักกรรมต่าง ๆ โดยฝึกอธิบายหลักกรรมสั้น ๆ และฝึกปฏิบัติจริงในการเขียน
3. การใช้ภาษา	พระนวกภูมิ ไม่มีทักษะการใช้ภาษาเกี่ยวกับการเขียนยังขาดการฝึกเขียนหนังสือและไม่มีความรู้ด้านภาษาที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับการเขียนยังใช้ภาษาพูดเป็นภาษาเขียนและมีปัญหาเรื่องการเขียนหนังสือผิดมากโดยเขียนตัวหนังสือตกหล่น ๆ จึงทำให้ประโยคนั้นๆ ขาดความหมาย	พระนวกภูมิ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับการเขียน และทักษะการใช้ภาษาในการเขียนและการฝึกเขียนหนังสือ	1. ความรู้ ความเข้าใจในการใช้ภาษาที่ถูกต้อง 2. ฝึกปฏิบัติจริงในการเขียน

ตาราง 4 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	สภาพปัจจุบัน	ปัญหา	ความต้องการ
4. ความสะอาดเรียบร้อย	พระนวกภูมิขาดความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบ หลังจากการเขียนเรียงความเสร็จเรียบร้อยแล้ว และไม่มี การวางแผนก่อนลงมือเขียนจริงๆ จนทำให้การเขียนเรียงความแก่กระหู่ธรรม ดูไม่ ความสะอาดเรียบร้อยจนทำให้เสียคะแนนส่วนนี้มาก	พระนวกภูมิ ไม่มีความละเอียดรอบคอบ และ ไม่มีการวางแผนก่อนลงมือเขียนจริงๆ	1. ความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนการเขียนเรียงความแก่กระหู่ธรรม 2. วิธีการฝึกฝนทักษะให้มีความละเอียดรอบคอบ และฝึกปฏิบัติจริงในการเขียน